

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-18/21 – 1

Zaak C-18/21

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

12 januari 2021

Verwijzende rechter:

Oberster Gerichtshof (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

27 november 2020

Verzoekende partij tot „Revision”:

Uniqa Versicherungen AG

Verwerende partij in „Revision”:

VU

[OMISSIS]

Het Oberste Gerichtshof (hoogste rechterlijke instantie, Oostenrijk) heeft [OMISSIS] in de zaak van verzoekster Uniqa Versicherungen AG, Wenen (Oostenrijk) [OMISSIS], tegen verweerder VU, Kirchweidach, [OMISSIS] Duitsland, [OMISSIS] betreffende een vordering ten belope van 37 820,91 EUR, op het beroep in Revision dat verzoekster heeft ingesteld tegen de beslissing van het Handelsgericht Wien (handelsrechter in tweede aanleg Wenen, Oostenrijk), als appelrechter in Rekurs, van 16 september 2020 [OMISSIS], waarbij de bestreden beslissing van het Bezirksgericht für Handelssachen Wien (handelsrechter in eerste aanleg Wenen, Oostenrijk) van 9 juni 2020 [OMISSIS] is vernietigd, tijdens een gesloten zitting de volgende

beslissing

gegeven:

I. Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt overeenkomstig artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag: **[Or. 2]**

Moeten de artikelen 20 en 26 van verordening (EG) nr. 1896/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 tot invoering van een Europese betalingsbevelprocedure aldus worden uitgelegd dat deze bepalingen zich ertegen verzetten dat de in artikel 16, lid 2, van deze verordening gestelde termijn van 30 dagen voor het indienen van een verweerschrift tegen een Europees betalingsbevel wordt gestuit door § 1, lid 1, van het Oostenrijkse Bundesgesetz betreffend Begleitmaßnahmen zu COVID-19 in der Justiz (federale wet betreffende begeleidende maatregelen voor de rechtspleging in verband met COVID-19), volgens welke in procedures in burgerlijke zaken alle procedurele termijnen waarvan de gebeurtenis die de termijn doet ingaan zich voordoet na 21 maart 2020 of die op die datum nog niet zijn verstreken, worden gestuit tot het einde van 30 april 2020 en op 1 mei 2020 opnieuw beginnen te lopen?

II. [OMISSIS] [schorsing van de procedure]

Motivering:

1. Feiten en verloop van de procedure

- 2 Het Bezirksgericht für Handelssachen Wien heeft als rechter in eerste aanleg op 6 maart 2020 een Europees betalingsbevel uitgevaardigd, dat op 4 april 2020 aan de in de Bondsrepubliek Duitsland gevestigde verweerder is betekend. Deze laatste heeft hiertegen verweer gevoerd door middel van een verweerschrift dat hij op 18 mei 2020 per post heeft verzonden. De rechter in eerste aanleg heeft het verweer afgewezen, omdat het verweerschrift niet binnen de in artikel 16, lid 2, van verordening nr. 1896/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 tot **[Or. 3]** invoering van een Europese betalingsbevelprocedure vastgestelde termijn van 30 dagen, en dus te laat, was ingediend.
- 3 Deze beslissing heeft het Handelsgericht Wien als rechter in tweede aanleg vernietigd. De termijn voor het indienen van het verweerschrift volgens artikel 16, lid 2, van verordening nr. 1896/2006 was gestuit overeenkomstig § 1, lid 1, van het Oostenrijkse Bundesgesetz betreffend Begleitmaßnahmen zu COVID-19 in der Justiz (federale wet inzake begeleidende maatregelen voor de rechtspleging in verband met COVID-19) (1. COVID-19-JuBG; BGBl. I 16/2020). Op grond van deze bepaling worden alle procedurele termijnen in gerechtelijke procedures die op 22 maart [2020] of later zijn ingegaan gestuit tot het einde van 30 april 2020 en beginnen deze op 1 mei 2020 opnieuw te lopen.
- 4 Het beroep in Revision dat verzoekster tegen deze beslissing heeft ingesteld strekt tot herstel van de beslissing van de rechter van eerste aanleg.

5 Het Oberste Gerichtshof beslist de behandeling van de zaak te schorsen en het Hof van Justitie van de Europese Unie te verzoeken om een beslissing over een vraag betreffende de uitlegging van verordening nr. 1896/2006, die voor de beslechting van het geding noodzakelijk wordt geacht.

6 **2. Toepasselijke bepalingen:**

7 2.1. Unierecht:

8 Artikel 16, leden 1 en 2, van verordening nr. 1896/2006 luiden:

Verweer tegen een Europees betalingsbevel

1. *De verweerder kan bij het gerecht van oorsprong een verweerschrift tegen het Europees betalingsbevel indienen door middel van het standaardformulier F van bijlage VI, dat hem samen met het Europees betalingsbevel wordt verstrekt. [Or. 4]*

2. *Het verweerschrift wordt toegezonden binnen 30 dagen nadat het betalingsbevel aan de verweerder is betekend of ter kennis is gebracht.*

9 Artikel 20 van verordening nr. 1896/2006 luidt:

Heroverweging in uitzonderingsgevallen

1. *De verweerder heeft het recht om, na het verstrijken van de in artikel 16, lid 2, gestelde termijn, het bevoegde gerecht van de lidstaat van oorsprong om heroverweging van het Europees betalingsbevel te verzoeken, als aan de volgende voorwaarden is voldaan:*

a) *i) het betalingsbevel is op een van de in artikel 14 genoemde wijzen betekend of ter kennis gebracht;*

en

ii) de betekening of kennisgeving is buiten zijn schuld, niet zo tijdig geschied als met het oog op zijn verdediging nodig was,

of

b) de verweerder de vordering niet heeft kunnen betwisten wegens overmacht of wegens buitengewone omstandigheden, buiten zijn schuld,

mits hij in beide gevallen onverwijld handelt.

2. *Na het verstrijken van de in artikel 16, lid 2, gestelde termijn, heeft de verweerder tevens het recht om het bevoegde gerecht in de lidstaat van oorsprong om heroverweging van het Europees betalingsbevel te verzoeken, indien het Europees betalingsbevel kennelijk ten onrechte is toegekend, gelet op de*

voorschriften van deze verordening, of vanwege andere uitzonderlijke omstandigheden. [Or. 5]

3. *Indien het gerecht het verzoek van de verweerder weigert omdat geen van de in de leden 1 en 2 bedoelde heroverwegingsgronden van toepassing is, blijft het Europees betalingsbevel van kracht.*

Indien het gerecht besluit dat heroverweging om een van de in de leden 1 en 2 bedoelde redenen gegrond is, is het Europees betalingsbevel nietig.

10 Art. 26 van verordening nr. 1896/2006 luidt:

Verhouding tot het nationale procesrecht

Niet uitdrukkelijk in deze verordening geregelde procedurekwesties worden beheerst door het nationale recht.

11 2.2. Nationaal recht:

12 § 1, lid 1, eerste en tweede volzin, van het op 21 maart 2020 bekendgemaakte 1. COVID-19-JuBG (hierna: „eerste COVID-19-wet”), zoals deze op het tijdstip van de betekening van het Europees betalingsbevel aan verweerder op 4 april 2020 geldt alsook in de versie van het 4. COVID-19 Gesetz (BGBl. I 24/2020) die geldt op het tijdstip van verzending van het verweerschrift door verweerder op 18 mei 2020, luidt als volgt:

Procedures in burgerlijke zaken

Stuiting van termijnen

§ 1 (1) In gerechtelijke procedures worden alle procedurele termijnen waarvan de gebeurtenis die de termijn doet ingaan zich voordoet na de inwerkingtreding van deze federale wet alsmede procedurele termijnen die bij de inwerkingtreding van deze federale wet nog niet zijn verstreken, gestuit tot het einde van 30 april 2020. Deze beginnen opnieuw te lopen.

13 **3. Motivering van de prejudiciële verwijzing: [Or. 6]**

14 3.1. In de Oostenrijkse rechtsleer zijn de meningen verdeeld over de vraag of de in § 1, lid 1, van de eerste COVID-19-wet neergelegde stuiting van alle procedurele termijnen in civiele procedures ook van toepassing is op de in artikel 16, lid 2, van verordening nr. 1896/2006 op 30 dagen gestelde termijn voor het indienen van het verweerschrift tegen een Europees betalingsbevel, of dat § 1, lid 1, van de eerste COVID-19-wet als nationale bepaling op grond van artikel 20 van verordening nr. 1896/2006 ten aanzien van deze termijn niet toepasselijk is.

15 3.2. Enerzijds wordt aangevoerd dat artikel 20 van verordening nr. 1896/2006 (abstract gezien) rekening houdt met situaties zoals de COVID-19 crisis en voor dergelijke gevallen heeft voorzien in de mogelijkheid van heroverweging van het

Europees betalingsbevel en, eventueel, nietigverklaring daarvan. Gelet op artikel 20 van verordening nr. 1896/2006, dat juist ook in het leven is geroepen voor gevallen van overmacht – zoals de COVID-19 crisis kan worden beschouwd –, is een beroep op nationaal recht dus niet toegestaan [OMISSIS].

- 16 3.3. De tegengestelde opvatting komt tot de slotsom dat § 1, lid 1, van de eerste COVID-19-wet niet wordt „verdrongen” door de normen van de heroverwegingsprocedure volgens artikel 20 verordening nr. 1896/2006. Artikel 16, lid 2, van verordening nr. 1896/2006 regelt slechts de duur van de termijn voor het indienen van een verweerschrift. Een mogelijke stuiting van deze termijn is op Europees niveau niet geregeld, zodat dienaangaande – overeenkomstig artikel 26 van verordening nr. 1896/2006 – naar het nationale recht moet worden teruggegrepen. Bij de totstandkoming van verordening nr. 1896/2006 is geen rekening gehouden met de COVID-19-pandemie. Artikel 20, lid 1, onder b), van verordening nr. 1896/2006 [Or. 7] beoogt enkel „billijkheid in individuele gevallen” en bevat geen algemene regeling voor een uitzonderlijke situatie (zoals de huidige COVID-19-crisis). De algemene stuiting van in beginsel alle procedurele termijnen die in § 1, lid 1, van de eerste COVID-19-wet is vastgelegd, wordt door deze bepaling dus niet „verdrongen” en is bijgevolg ook van toepassing op het gebied van verordening nr. 1896/2006.
- 17 3.4. Volgens de totstandkomingsgeschiedenis van § 1, lid 1, van de eerste COVID-19-wet [OMISSIS] hebben de beperkingen van het openbare leven door COVID-19 ook gevolgen voor [Oostenrijkse] gerechtelijke procedures. Door het wegvallen van zowel het personeel van de rechtbank als van de juridisch adviseurs en de partijen wegens ziekte of in verband met de „maatregelen” is het niet altijd mogelijk of haalbaar om de wettelijke termijnen na te leven, aangezien persoonlijke contacten tussen mensen zo veel mogelijk moeten worden vermeden. Daarom moeten in burgerlijke zaken alle procedurele termijnen (zowel de wettelijke termijnen als de termijnen die door de rechter zijn gesteld) voor een bepaalde periode worden gestuit, met uitzondering van termijnen die in het kader van een procedure over de voortzetting van een vrijheidsbenemende maatregel beginnen of lopen. Deze algemene bepaling is bedoeld om alle partijen in een gerechtelijke procedure en hun vertegenwoordigers snel rechtszekerheid te bieden.
- 18 3.5. Volgens de verwijzende rechter zou de vraag kunnen rijzen of het de bedoeling was al die gevallen waarin door de [Or. 8] COVID-19-crisis en de gevolgen daarvan voor de Europese betalingsbevelprocedure het risico bestaat dat een verweerder buiten zijn schuld niet tijdig verweer aantekent dan wel de daarvoor op grond van artikel 16, lid 2, van verordening nr. 1896/2006 geldende termijn verzuimt, in deze verordening aldus dwingend te regelen dat slechts het rechtsmiddel van heroverweging van het Europees betalingsbevel als bedoeld in artikel 20, lid 1, onder b), van verordening nr. 1896/2006 beschikbaar is, waarvan de instelling er mogelijk toe leidt dat het Europees betalingsbevel overeenkomstig artikel 20, lid 3, tweede volzin, van die verordening nietig wordt verklaard. Voor deze opvatting zou kunnen pleiten dat de COVID-19-pandemie een geval van overmacht of een buitengewone omstandigheid in de zin van artikel 20, lid 1,

onder b), van verordening nr. 1896/2006 uitmaakt en dat het doel van de in § 1, lid 1, van de eerste COVID-19-wet geregelde stuiting van de procedure (vermijding van het risico van termijnverzuim als gevolg van de COVID-19-crisis) vergelijkbaar is met dat van artikel 20, lid 1, onder b), van verordening nr. 1896/2006 (waarin dit heel algemeen is bepaald voor gevallen van overmacht en buitengewone omstandigheden die negatieve gevolgen hebben voor de verweerder). Bijgevolg zou ervan kunnen worden uitgegaan dat de in artikel 16, lid 2, van verordening nr. 1896/2006 gestelde termijn voor het indienen van een verweerschrift, niet naast artikel 20, lid 1, onder b), van die verordening, ook nog onderworpen mag zijn aan een afwijkende nationale regeling die (net als § 1, lid 1, van de eerste COVID-19-wet) het uit de COVID-19-pandemie voortvloeiende risico van verzuim van deze termijn (door een algemene stuiting van alle procedurele termijnen) beoogt te voorkomen.

19 3.6. Anderzijds zou evenwel ook kunnen worden overwogen dat de procedurekwestie van een stuiting – dus een nieuw begin op een later moment – van de in [Or. 9] artikel 16, lid 2, van verordening nr. 1896/2006 gestelde termijn voor het indienen van een verweerschrift niet (formeel) in deze verordening is vastgelegd (met name niet in artikel 20 ervan), zodat deze kwestie overeenkomstig artikel 26 van verordening nr. 1896/2006 wordt beheerst door het nationale recht [OMISSIS].

20 3.7. Aangezien de bewoordingen van de artikelen 20 en 26 van verordening nr. 1896/2006 geen duidelijk en ondubbelzinnig antwoord bieden, moet deze rechtsvraag ter verduidelijking worden voorgelegd aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

21 [OMISSIS] [schorsing van de procedure]

[OMISSIS]